

DEROGATIEVOORWAARDEN 2018

1 AANVRAAG

Het aanvragen van derogatie in 2018 bestaat uit twee stappen:

1. als u derogatie wil toepassen, dient u een aanvraag in bij de Mestbank, uiterlijk op 15 februari 2018. Door die aanvraag te doen, verklaart u zich akkoord met de voorwaarden voor derogatie. De aanvraag doet u online op het [Mestbankloket](#).
2. op de verzamelaanvraag moet u de percelen aanduiden waarop u effectief derogatie zal toepassen, uiterlijk op 31 mei 2018. Voor een geldige derogatieaanvraag moet u de verzamelaanvraag tijdig ingediend hebben, nl. ten laatste op 21 april 2018. Als u uw verzamelaanvraag tijdig ingediend heeft, kunt u nog aanpassingen doen aan de derogatiepercelen tot en met 31 mei 2018. Als u geen percelen aanduidt, zal u ook geen derogatie worden toegekend.

1.1 UITGESLOTEN PERCELEN

Er kan geen derogatie aangevraagd worden voor de volgende percelen in 2018:

- percelen met bemestingsverbod (2 GVE/ha, jaar) waarop geen ontheffing van toepassing is;
- percelen die in de beschermingszone type I van de waterwingebieden liggen;
- percelen die in de fosfaatverzadigde gebieden liggen waarop de maximale bemestingsnorm van 40 kg P₂O₅/ha, jaar van toepassing is;
- percelen met een beheerovereenkomst die de hoeveelheid dierlijke mest beperkt die op het perceel mag worden gebracht;
- percelen waarop in 2017 een nitraatresidu werd gemeten dat hoger is dan de eerste nitraatresidudrempelwaarde uitgezonderd percelen waar na een bedrijfsevaluatie het kenmerk focusbedrijf vervalst;
- percelen waarvoor het ecologisch aandachtsgebied type kleine landschapselementen, akkerranden is aangeduid;
- alle percelen van een focusbedrijf categorie 2 of 3;
- alle percelen van bedrijven die hun Mestbankaangifte niet tijdig hebben ingediend;
- alle percelen van bedrijven die in kader van een doorlichting een maatregel hebben opgelegd gekregen die de toepassing van de derogatie op die percelen verhindert.

1.2 DEROGATIEGEWASSEN

Derogatie kan alleen aangevraagd worden voor de volgende **derogatiegewassen**:

- grasland met inbegrip van grasklaver (waarbij er minder dan 50% klaver ingezaaid werd);
- maïs voorafgegaan door één snede gemaaid en afgevoerd gras;

DEROGATIEVOORWAARDEN 2018

- maïs voorafgegaan door één snede geoogste en afgevoerde snijrogge;
- maïs met gras in onderzaai;
- wintertarwe gevolgd door een vanggewas;
- triticale gevolgd door een vanggewas;
- suikerbieten;
- voederbieten.

=> Vanggewassen zijn gele mosterd, bladrammenas, Facelia, Tagetes, voederkool, bladkool, Festulolium, Nyger, gras, raaigras, grasklaver, zomerhaver, boekweit, Japanse haver, raapzaad, komkommerkruid, soedangras, zwaardherik, Sarepta mosterd, snijrogge, een mengsel van niet-vlinderbloemige groenbedekkers of andere niet-vlinderbloemige groenbedekkers.

1.3 ADMINISTRATIEVE CONTROLE AANGEVRAAGDE DEROGATIE

De bovenstaande voorwaarden worden **administratief gecontroleerd**. Als bij die administratieve controle wordt vastgesteld dat de bovenstaande voorwaarden niet zijn nageleefd op een bepaald perceel, dan wordt de derogatie geweigerd voor het betrokken perceel voor 2018.

2 NA TE LEVEN DEROGATIEVOORWAARDEN

Verduidelijking van de codes "T" en "V"

Hieronder worden codes "T" en "V" vermeld. Als bij een terreincontrole blijkt dat:

- een voorwaarde met code "T" niet wordt nageleefd, kunt u het volgende jaar geen derogatie aanvragen voor percelen van dezelfde teeltgroep.
- een voorwaarde met code "V" niet wordt nageleefd, kunt u het volgende jaar geen derogatie aanvragen voor alle percelen van het bedrijf.

Meer uitleg over de gevolgen bij niet-naleving van de voorwaarden vindt u in de rubriek "Gevolgen bij niet-naleving van de voorwaarden".

2.1 TEELTEN

- U moet op de percelen waarvoor u derogatie aangevraagd hebt, het type derogatiegewas telen zoals vermeld op de verzamelaanvraag, hetzij een derogatiegewas met minstens dezelfde bemestingsnorm als het derogatiegewas vermeld op de verzamelaanvraag (T).
- De hoofdteelt moet een derogatiegewas zijn (V).
- Bij het inzaaien of doorzaaien van derogatiepercelen mag u geen zaadmengsel gebruiken dat zaden bevat van leguminosen of van andere planten die stikstof opnemen uit de lucht met uitzondering van grasklaver waarbij er minder dan 50% klaver ingezaaid wordt. (T)

DEROGATIEVOORWAARDEN 2018

- Na de oogst van wintertarwe of triticale zaait u ten laatste binnen 2 weken een vanggewas in. Dat moet bovendien ten laatste op 1 september 2018 gebeuren¹. Het vanggewas mag u pas omploegen of inwerken vanaf 15 februari 2019. (T)
- Gras waarvan één snede wordt gemaaid en afgevoerd vóór de teelt van maïs, of snijrogge waarvan één snede wordt geoogst en afgevoerd vóór de teelt van maïs, moest ten laatste op 30 november 2017 ingezaaid zijn. Het gras moet gemaaid en afgevoerd worden of de snijrogge moet geoogst en afgevoerd worden in het jaar waarvoor u derogatie aanvraagt. De voorteelt gras mag niet vóór 1 april 2018 gemaaid worden; de voorteelt snijrogge mag niet vóór 15 maart 2018 geoogst worden (T).
- Gras in onderzaai mag u na de oogst van de maïs pas omploegen of inwerken vanaf 15 februari 2019. (T).

2.2 MESTSOORTEN

- Op derogatiepercelen mag u de bemesting met dierlijke mest alleen invullen met derogatiemest, nl. (T):
  - a) dierlijke mest die afkomstig is van runderen (behalve mestkalveren), paarden, geiten en schapen;
  - b) dunne fractie na het scheiden van varkensmest met “dunnefractieattest”;
  - c) derogatie-effluent met een laag N- en P₂O₅-gehalte met “effluentattest”.
- Alleen dunne fractie van varkensmest voorzien van een “dunnefractieattest” wordt aanzien als derogatiemest en mag worden toegepast op derogatiepercelen (T):
  - a) De dunne fractie moet een N/ P₂O₅-verhouding hebben van ten minste 3,3.
  - b) De dunne fractie mag na fysisch-mechanische scheiding van varkensmest niet verder behandeld worden en mag niet gemengd worden met dierlijke mest, kunstmest of een andere meststof.
- Alleen derogatie-effluent voorzien van een “**effluentattest**” wordt aanzien als derogatiemest en mag worden toegepast op derogatiepercelen (T):
  - a) Het effluent heeft een maximale N-inhoud van 1 kg N/ton en een maximale P₂O₅-inhoud van 1 kg P₂O₅/ton.
  - b) Het effluent mag niet gemengd worden met dierlijke mest, kunstmest of een andere meststof. In afwijking hiervan mag het effluent dat voorzien is van een “effluentattest”, op uw eigen bedrijf gemengd worden met derogatiemest.

2.3 BEMESTING

- In afwijking van het Mestdecreet gelden voor derogatiepercelen de volgende bemestingsnormen voor **N uit derogatiemest (T)**:

Derogatiegewas	N uit derogatiemest (incl. begrazing) (kg N/ha, jaar)
Grasland incl grasklaver met max 50% klaver ingezaaid	250
Maïs voorafgegaan door één snede gemaaid en afgevoerd gras	250
Maïs voorafgegaan door één snede geoogste en afgevoerde snijrogge	250
Maïs met onderzaai gras	250
Wintertarwe gevolgd door een vanggewas	200
Triticale gevolgd door een vanggewas	200

¹ Bij uitzonderlijke weersomstandigheden kan de minister uitstel verlenen voor de inzaai van het vanggewas tot uiterlijk 10 september.

DEROGATIEVOORWAARDEN 2018

Suikerbieten	200
Voederbieten	200

- De toepassing van effluent met een laag N- en P_2O_5 -gehalte met “effluentattest” is op derogatiepercelen beperkt tot maximaal 15 ton/ha, jaar (T). Als u het effluent op uw bedrijf vermengt met andere derogatiemest, dan is de beperking van het maximum van 15 ton per ha per jaar van toepassing op alle percelen van uw bedrijf (V).
- Voor werkzame N en P_2O_5 blijven de bemestingsnormen van het Mestdecreet van toepassing (T).
- In afwijking van het Mestdecreet mag u geen P_2O_5 uit kunstmest opbrengen op derogatiepercelen (T).
- Op derogatiepercelen brengt u minstens 2/3de van de derogatiemest op vóór 31 mei, met uitzondering van rechtstreekse bemesting door begrazing (T).
- Dierlijke mest, kunstmest en andere meststoffen mag u op derogatiepercelen alleen opbrengen vanaf 16 februari tot en met 31 augustus, uitgezonderd bemesting via begrazing² (T).
- De aangifte van het mestgebruik en mestproductie moet tijdig ingediend worden (V).

2.4 GRASLANDBEHEER

De voorwaarden bij het scheuren van grasland gelden voor alle percelen van het bedrijf waar het voorafgaande jaar gras als hoofdteelt aanwezig was (T):

- Graslandpercelen die **niet in zware kleigronden** liggen, mogen alleen gescheurd worden vanaf 15 februari tot en met 31 mei. Na het scheuren van grasland wordt ten laatste binnen 2 weken en uiterlijk op 31 mei een gewas gezaaid of geplant. Dat mag geen gewas met een lage stikstofbehoefte zijn en geen vlinderbloemige met uitzondering van grasklaver waarbij er minder dan 50% klaver ingezaaid wordt.
- Graslandpercelen die wel **in zware kleigronden** liggen, mogen alleen gescheurd worden vanaf 15 februari tot en met 15 september. Na het scheuren van grasland wordt ten laatste binnen 2 weken en uiterlijk op 15 september een gewas gezaaid of geplant. Dat mag geen gewas met een lage stikstofbehoefte zijn en geen vlinderbloemige met uitzondering van grasklaver waarbij er minder dan 50% klaver ingezaaid wordt.
- In het jaar van scheuren mag op percelen blijvend grasland geen enkele meststof opgebracht worden, met uitzondering van rechtstreekse bemesting door begrazing.
=> Blijvend grasland is grasland dat ten minste 5 opeenvolgende jaren niet in de vruchtwisseling van het bedrijf werd opgenomen (status BG in de verzamelaanvraag).

2.5 MEST- EN BODEMANALYSES

- Voor het vervoer van dierlijke mest van derden (behalve dunne fractie met “dunnefractieattest” of effluent met “effluentattest”) naar derogatiebedrijven met een burenregeling of door een erkend mestvoerder met een mestafzetdocument, is er een **mestanalyse** van N en P_2O_5 nodig. De analyse moet voor de aanvang van het transport beschikbaar zijn en mag maximaal 1 jaar oud zijn. (V)
- De nutriënteninhoud van de percelen van uw bedrijf moet u opvolgen met bodemanalyses die uitgevoerd worden door erkende laboratoria (V):
  - a) Per begonnen schijf van 20 ha landbouwgrond van uw bedrijf moet minstens 1 bodemstaal genomen worden voor een analyse van het plantbeschikbare fosfaatgehalte. Die stalen moeten genomen worden

² Bij uitzonderlijke weersomstandigheden kan de minister bepalen dat de meststoffen op of in de bodem mogen worden gebracht tot uiterlijk 10 september.

in de periode van 1 juni 2017 tot en met 31 mei 2018. Als u in 2018 per begonnen schijf van 5 ha landbouwgrond van uw bedrijf beschikt over minstens één analyse van het plantbeschikbare fosfaatgehalte genomen in 2014 of later, dan is eveneens aan de voorwaarde voldaan.

- b) Per begonnen schijf van 20 ha landbouwgrond van uw bedrijf moet minstens één bodemstaal worden genomen voor een analyse van het minerale stikstofgehalte. Die bodemstalen moeten genomen worden in de periode van 1 januari 2018 tot en met 31 mei 2018.
- In de periode van 1 oktober tot en met 15 november 2018 moet u op minstens één perceel het nitraatresidu bepalen. De Mestbank zal het perceel of de percelen aanduiden en u daarvan via het Mestbankloket op de hoogte stellen. U moet vervolgens op eigen initiatief en op eigen kosten een nitraatresidubepaling laten uitvoeren door een erkend laboratorium.

2.6 BEMESTINGSPLAN

- Vóór 15 februari moet u een bemestingsplan opmaken voor elk perceel of elke perceelsgroep van het bedrijf. Het bemestingsplan houdt u ter inzage bij op het bedrijf (V). Een perceelsgroep is een groep van percelen waarop eenzelfde gewas of gewascombinatie geteeld wordt en die homogeen is wat bodemtype en bemestingspraktijk betreft. Percelen grasland en percelen grasklaver kunnen tot één perceelsgroep behoren als ze ofwel allemaal alleen gemaaid worden, ofwel allemaal begraasd worden, al dan niet in combinatie met maaien.
- Als de geplande bedrijfsvoering wijzigt, moet u het bemestingsplan binnen de 7 kalenderdagen na de wijziging aanpassen. (V)
- Het **bemestingsplan** moet de volgende gegevens bevatten (V):
  - a) per diercategorie: de gemiddelde veebezetting, het staltype en de nettoproductie aan dierlijke mest (in kg N en kg P₂O₅);
  - b) per mestsoort: de opslagcapaciteit en de hoeveelheid mest die geproduceerd wordt (in ton of m³, kg N en kg P₂O₅);
  - c) per perceel of perceelsgroep: een schets van de ligging, de oppervlakte, de voorteelt, de hoofdteelt, de nateelt, of er derogatie aangevraagd is, de verwachte bemestingsbehoefte van de gewassen (in kg N en kg P₂O₅), de geplande bemesting per mestsoort (in ton of m³, kg N en kg P₂O₅) en de geplande bemesting door begrazing (in kg N en kg P₂O₅);
  - d) de geplande aan- en afvoer van alle soorten mest (in ton of m³, in kg N en kg P₂O₅) op bedrijfsniveau, berekend op basis van a), b) en c);
  - e) per soort mest de hoeveelheid (in ton of m³, in kg N en kg P₂O₅) die u op bedrijfsniveau plant te gebruiken, berekend op basis van a), b) en c);

3 GEVOLGEN VAN HET NIET-NALEVEN VAN DE VOORWAARDEN

Als bij een **controle van het nitraatresidu** in de periode van 1 oktober tot en met 15 november 2017 bleek dat de eerste nitraatresidurempelwaarde is overschreden, dan komt het betrokken perceel niet in aanmerking voor derogatie 2018 uitgezonderd percelen waar na een bedrijfsevaluatie het kenmerk focusbedrijf vervalft.

DEROGATIEVOORWAARDEN 2018

Als bij een **terreincontrole** in 2017 werd vastgesteld dat bepaalde voorwaarden niet werden nageleefd dan kan, afhankelijk van de voorwaarden die niet zijn nageleefd, in 2018 geen derogatie worden aangevraagd voor percelen van dezelfde teeltgroep (aangeduid met code "T") of voor alle percelen van het bedrijf (aangeduid met code "V").

Als wordt vastgesteld dat de derogatievoorwaarden niet nageleefd zijn, wordt een sanctie opgelegd. De oplegging van een sanctie wordt meegedeeld via het Mestbankloket. De sanctie (verlies van het recht op derogatie voor percelen van dezelfde teeltgroep, code T of voor alle percelen, code V) is van toepassing in het jaar volgend op het jaar waarin de oplegging van de sanctie op het Mestbankloket werd meegedeeld.

De afkeuringen en sancties worden vanaf 2018 alleen nog gepubliceerd op het Mestbankloket.

4 BEZWAARMOGELIJKHEDEN TEGEN (GEDEELTELIJKE) AFKEURING OF SANCTIES VAN DEROGATIE

Tegen elke beslissing over derogatie kunt u een bezwaar indienen bij het afdelingshoofd van de Mestbank. Dat doet u ten laatste op 31 januari van het kalenderjaar dat volgt op het kalenderjaar waarin de betrokken beslissing op het Mestbankloket gepubliceerd werd.

